

# DE GEBODEN

Vijfde gebod van God: Dood niet, geef geen ergens.

## Het verbiedt: Den doodslag.

1. Het vijfde gebod verbiedt: 1° Andere menschen zonder wettige macht en reden te dooden; 2° zich zelve te dooden en tot een tweegevecht uit te dagen; 3° den naaste te kwetsen, te lasteren en te haten.

2. De misdaad dergenen die anderen dooden noemt men *moord*, en de misdaad dergenen die zich zelve dooden noemt men *zelfmoord*.

3. Men begaat eenen moord, als men iemand met opzet en zonder wettige reden om het leven brengt.

4. Men mag, zonder zonde, zijnen naaste van het leven berooven: 1° in een rechtvaardigen oorlog; 2° in geval van wettige zelfverdediging; 3° om het vonnis der rechters uit te voeren.

5. Het is zware zonde den dood van anderen te wenschen of zich daarover te verheugen, als men dat doet uit haat of eigenbaat.

6. Het is niet toegelaten den dood van iemand te verhaasten, om derwijze zijne smarten te verkorten.

7. Het is niet toegelaten zich zelve te dooden, hoe ongelukkig men ook zij, omdat God alleen over leven en dood Meester is.

8. Die zich zelve doodt, stelt zich bloot aan de eeuwige verdoemenis, wijl hij gewoonlijk den tijd niet heeft om te berouwen.

9. De zelfmoord is zoo groote zonde, als hij vrijwillig en met volle verstand geschiedt, dat de Kerk de geweide aarde aan de lichamen der zelfmoorders weigert.

10. Het is nooit toegelaten, zelfs niet aan de openbare macht, eenen onschuldigen van het leven te berooven, al vorderde zulks het algemeen welzijn en stemde de onschuldige daarin toe, wijl hij van zijn leven niet meester is en het in zich zelve slecht is hem te dooden.

11. Het is niet toegelaten zich zelve den dood te wenschen, tenzij uit de begeerte God in den hemel te aanschouwen of hem op aarde niet meer te vergrammen.

12. Het is niet geoorloofd een tweegevecht aan te gaan, wijl men zich aan een mogelijken dood blootstelt, en deswege zich zelve en de ziel van zijnen naaste in het eeuwig verderf kan storten.

13. De getuigen der duellisten zijn even zoo schuldig als zij, omdat zij door hunne tegenwoordigheid het tweegevecht machtigen.

14. Hij die zijnen naaste haat, is niet meer leerling van Christus, want de Zaligmaker heeft in het Evangelie verklaard, dat men zijne leerlingen aan hun onderlinge liefde zou erkennen:

<sup>38</sup>Gij hebt gehoord dat er gezegd is: Oog voor oog en tand voor tand. <sup>39</sup>Doch ik zeg u den kwaaddoener geen wederstand te bieden; maar mocht iemand u op de rechterwang geslagen hebben, keer hem ook de andere toe; <sup>40</sup>en die met u voor het gerecht wil gaan en uw onderkleed nemen, laat hem ook den mantel; <sup>41</sup>en wie u dwingen mocht duizend schreden met hem te gaan, ga er nog twee andere duizend met hem. <sup>42</sup>Geef dengene, die iets van u vraagt; en keer u niet af van hem, die van u leenen wil.

<sup>43</sup>Gij hebt gehoord dat er gezegd is: Gij zult uwen naaste beminnen, en uwen vijand zult gij haten. <sup>44</sup>Doch ik zeg u; hebt uwe vijanden lief, doet wel aan die u haten, en bidt voor hen die u vervolgen en u lasteren; <sup>45</sup>opdat gij kinderen moogt zijn van uwen vader die in den hemel is, die zijne zon doet opgaan over goeden en kwaden, en regenen doet over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. <sup>46</sup>Want indien gij bemint die u beminnen, wat loon zult gij hebben? doen ook de tollenaars dat niet? <sup>47</sup>En indien gij uwe broeders alleen groet, wat doet gij voortreffelijks? doen ook de heidenen dat niet?

<sup>48</sup>Weest gij dan volmaakt, gelijk uw hemelsche Vader volmaakt is. (*Matth. v.*)

15. Het is niemand toegestaan zich over eene belediging te wreken, want God alleen heeft het recht de kwaaddoeners te straffen, en hij heeft zich voorbehouden de verdrukte onschuld te wreken.

## Uitleg der plaat.

16. Deze plaat stelt ons voor, *boven*, Caïn die uit afgunst zijnen broeder Abel doodde. Toen hij vluchten wilde, verweet hem God zijn schelmstuk, vervloekte en verwijderde hem uit zijne tegenwoordigheid.

17. *Onder, rechts*, Architophel verhangt zich in zijn huis, nadat hij Absalon aanspoorde den troon zijns vaders, David, te overweldigen.

18. *Onder, links*, gaan mannen een tweegevecht aan. Een vroom christen plaatst zich in hun midden, bedaart hen met de eene hand, terwijl hij hun met de andere Christus op zijn kruis toont die hen ziet en hun gedrag veroordeelt.

19. De goddelijke Verlosser aan het kruishout hangende bidt voor zijne beulen. Hij vervult derwijze wat hij eenmaal in de bergpredicatie over de liefde tot den vijand sprak: « Bemint uwe vijanden, doet wel aan die u haten, bidt voor hen die u vervolgen en u lasteren. »

Mogen wij dan onzen broeder haten en kwaad met kwaad vergelden?